

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE MIASTA ŁOWICZA
ZA 2023 ROK
(KOREKTA)**

Zatwierdził:

Mariusz Siewiera

Burmistrz Miasta Łowicza

Łowicz, wrzesień 2024 r.

Spis treści

1. Cel oraz podstawa prawna przygotowania analizy.....	3
2. Regulacje prawne z zakresu gospodarki odpadami.....	3
3. Liczba mieszkańców Miasta Łowicza, liczba właścicieli objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz liczba właścicieli, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów i wywóz nieczystości ciekłych.....	4
4. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Łowicza.....	4
4.1. Odbieranie odpadów komunalnych z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.....	6
4.2. Odbieranie odpadów komunalnych z zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.....	6
4.3. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).....	7
5. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	8
6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	10
7. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza.....	10
8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	14
9. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania.....	15
10. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziom składowania.....	15
11. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	18
12. Podsumowanie.....	18

1. Cel oraz podstawa prawna przygotowania analizy

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami jest sporządzana przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Obowiązek jej przygotowania wynika z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399). Jej zakres określa art. 9tb ww. ustawy. Analizę sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Analiza stanu gospodarki odpadami w gminie jest przygotowywana na podstawie:

- 1) sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- 2) sprawozdań złożonych przez podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) sprawozdań złożonych przez podmioty zbierające odpady komunalne,
- 4) informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne,
- 5) gminnego rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- 6) innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejszy dokument obejmuje okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Łowiczu.

2. Regulacje prawne z zakresu gospodarki odpadami

Podstawy formalno-prawne funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Łowicza w 2023 r.:

- I. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz akty wykonawcze do ustawy.
- II. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz akty wykonawcze do ustawy.
- III. Uchwała Nr XXXVI/466/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2021 r. w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031”.
- IV. Uchwała Nr XXIX/258/2020 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania i porządku czystości na terenie Gminy Miasto Łowicz, z późniejszymi zmianami (t.j. Dz. Urzęd. Woj. Łódzkiego z 2023 r. poz. 3371).
- V. Uchwała Nr XXIX/259/2020 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z późniejszymi zmianami (t.j. Dz. Urzęd. Woj. Łódzkiego z 2023 r. poz. 3440).
- VI. Uchwała Nr XVIII/164/2019 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urzęd. Woj. Łódzkiego z 2019 r. poz. 7171).
- VII. Uchwała Nr XXX/267/2020 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urzęd. Woj. Łódzkiego z 2020 r. poz. 7108).

VIII. Uchwała nr LXIV/463/2022 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie określenia metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (Dz. Urzęd. Woj. Łódzkiego z 2022 r. poz. 7094).

3. Liczba mieszkańców Miasta Łowicza, liczba właścicieli objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz liczba właścicieli, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów i wywóz nieczystości ciekłych

Miasto Łowicz liczyło 25 863 osób według stanu na dzień 31.12.2023 r., zgodnie z danymi pochodzącymi z rejestru mieszkańców miasta. Na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalono, że na koniec 2023 roku gminny system gospodarki odpadami komunalnymi obejmował 22 738 osoby w zabudowie mieszkalnej, z czego ok. 58% w zabudowie wielolokalowej, zaś ok. 42% w zabudowie jednorodzinnej.

Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z faktu, iż przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odnoszą się w metodzie opartej na liczbie osób zamieszkujących daną nieruchomość do informacji dotyczących osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość, nie zaś do liczby osób zameldowanych na pobyt stały lub czasowy pod danym adresem. Różnica ta jest również spowodowana kontynuacją nauki uczniów poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem miasta.

Wskazana metoda ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wymaga jednak stałej weryfikacji danych zawartych w deklaracjach o wysokości tej opłaty z uwagi na niezgodność z prawdą informacji składanych przez właścicieli nieruchomości w celu obniżenia opłaty. Prowadzone są działania mające na celu weryfikację przedmiotowych danych i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym. Właściciele nieruchomości, co do których istnieją podejrzenia o podanie nieprawdziwych danych, wzywani są do urzędu w celu złożenia wyjaśnień.

W 2023 roku odpady komunalne zostały odebrane od ok. 4 078 właścicieli nieruchomości. Liczba ta obejmuje zarówno nieruchomości zamieszkałe objęte systemem gospodarowania odpadami, jak i nieruchomości niezamieszkałe, których właściciele dokumentują świadczenie ww. usług indywidualnie zawartymi umowami z podmiotami odbierającymi odpady na terenie Miasta Łowicza.

Brak jest informacji o właścicielach nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, a pozbywają się odpadów stałych oraz nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości.

4. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Łowicza

Od 1 lipca 2013 r. obowiązuje gminny system gospodarki odpadami, którym na terenie Miasta Łowicza zostały objęte nieruchomości zamieszkałe. Właściciele¹ tych nieruchomości wnoszą opłatę na rzecz swojej gminy za wytworzone w gospodarstwach domowych odpady komunalne. W przypadku nieruchomości niezamieszkałych (instytucje i obiekty użyteczności

¹ Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (zwanej dalej ustawą o czystości), pod pojęciem właściciela nieruchomości rozumie się także współwłaściciela, użytkownika wieczystego oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością

publicznej, nieruchomości, w których prowadzona jest działalność gospodarcza, działki letniskowe, ogrody działkowe), właściciele zobowiązani są gospodarować odpadami komunalnymi na dotychczasowych zasadach, czyli mają obowiązek zawarcia umowy z podmiotem uprawnionym do odbioru i zagospodarowania odpadów.

Gmina, w drodze udzielenia zamówienia publicznego, wybiera firmę świadczącą usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Miasta Łowicza. W 2023 r. był to Zakład Oczyszczania Miasta J. Igielski i Wspólnicy Spółka Jawna, z siedzibą przy ul. Nadburzańskiej 9, 99-400 Łowicz.

Na terenie Miasta Łowicza obowiązuje pojemnikowo-workowy system zbiórki odpadów komunalnych:

- a) system workowy – dotyczy odpadów selektywnych,
- b) system pojemnikowy – dotyczy odpadów selektywnych i niesegregowanych (zmieszanych).

Właściciele nieruchomości są obowiązani wyposażyć nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywać je w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Obowiązkiem właścicieli jest także utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów zlokalizowanych na terenie nieruchomości.

Worki do odbioru selektywnie zebranych odpadów komunalnych zapewnia wykonawca usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych. Wykonawca dostarcza właścicielom budynków mieszkalnych jednorodzinnych nowe worki, po każdorazowym odbiorze, w tej samej liczbie dla danego rodzaju, co worki odebrane.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Łowicz w 2023 r. prowadzone było selektywne zbieranie następujących frakcji odpadów komunalnych:

- 1) papieru i tektury;
- 2) szkła bezbarwnego i kolorowego;
- 3) metali;
- 4) tworzywa sztucznego;
- 5) odpadów opakowaniowych wielomateriałowych;
- 6) bioodpadów stanowiących odpady komunalne;
- 7) przeterminowanych leków i chemikaliów;
- 8) zużytych baterii i akumulatorów;
- 9) mebli i innych odpadów wielkogabarytowych;
- 10) odpadów budowlanych i rozbiórkowych;
- 11) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- 12) zużytych opon;
- 13) odpadów niebezpiecznych;
- 14) odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;
- 15) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, pozostałych po wysegregowaniu frakcji, o których mowa w pkt 1 – 14.

Pojemniki i worki przeznaczone do selektywnego zbierania odpadów komunalnych określono według następującej kolorystyki dla poszczególnych frakcji odpadów:

- a) niebieski oznaczony napisem „Papier” – papier i tektura,
- b) zielony oznaczony napisem „Szkło” – szkło bezbarwne i kolorowe,
- c) żółty oznaczony napisem „Metale i tworzywa sztuczne” – metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,

d) brązowy oznaczony napisem „Bio” – bioodpady stanowiące odpady komunalne.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 r. kształtowały się następująco:

- **40,00 zł** - od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- **80,00 zł** - od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny,
- **3,00 zł** - zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

4.1. Odbieranie odpadów komunalnych z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obowiązywał mieszany, pojemnikowo-workowy system zbiórki odpadów komunalnych:

I. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod odpadu 20 03 01)²:

- a) odbiór z terenu nieruchomości z pojemników o pojemności min. 120 l,
- b) odbiór i wywóz tych odpadów odbywał się nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, zgodnie z harmonogramem przedłożonym przez wykonawcę usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, uzgodnionym i zaakceptowanym przez Urząd Miejski w Łowiczu.

II. Sелеktywnie zbierane odpady komunalne (kody odpadów: 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 06, 15 01 07, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 39, 20 01 40)³:

- a) odbiór z terenu nieruchomości worków lub z pojemników o pojemności min. 120 l,
- b) odbiór i wywóz tych odpadów odbywał się nie rzadziej niż raz na miesiąc, zgodnie z harmonogramem przedłożonym przez wykonawcę usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, uzgodnionym i zaakceptowanym przez Urząd Miejski w Łowiczu.

III. Sелеktywnie zbierane odpady komunalne (kod odpadu: 20 02 01)⁴:

- a) odbiór z terenu nieruchomości worków lub z pojemników o pojemności min. 120 l,
- b) odbiór i wywóz tych odpadów odbywał się raz na dwa tygodnie, zgodnie z harmonogramem przedłożonym przez wykonawcę usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, uzgodnionym i zaakceptowanym przez Urząd Miejski w Łowiczu.

4.2. Odbieranie odpadów komunalnych z zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej obowiązywał pojemnikowy system zbiórki odpadów komunalnych.

² Według Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10).

³ 15 01 01 – Opakowania z papieru i tektury; 15 01 02 – Opakowania z tworzyw sztucznych; 15 01 04 – Opakowania z metali; 15 01 05 – Opakowania wielomateriałowe; 15 01 06 – Zmieszane odpady opakowaniowe; 15 01 07 – Opakowania ze szkła; 20 01 01 – Papier i tektura; 20 01 02 – Szkło; 20 01 39 – Tworzywa sztuczne; 20 01 40 – Metale.

⁴ 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji

I. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod odpadu 20 03 01):

- a) odbiór z terenu nieruchomości z pojemników o pojemności min. 1100 l,
- b) odbiór i wywóz tych odpadów odbywał się nie rzadziej niż raz w tygodniu.

II. Selektynie zbierane odpady komunalne (kody odpadów: 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 06, 15 01 07, 20 01 01, 20 01 02, 20 01 39, 20 01 40):

- a) odbiór z terenu nieruchomości worków lub z pojemników o pojemności min. 1100 l,
- b) odbiór i wywóz tych odpadów odbywał się nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

III. Selektynie zbierane odpady komunalne (kod odpadu: 20 02 01):

- a) odbiór z terenu nieruchomości worków lub z pojemników o pojemności min. 1100 l,
- b) odbiór i wywóz tych odpadów odbywał się w okresie od 1 kwietnia do 31 października – raz na tydzień, a w okresie od 1 listopada do 31 marca – raz na dwa tygodnie.

4.3. Punkt Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Na terenie miejskiego składowiska odpadów w Jastrzębi (gm. Łowicz) funkcjonuje Punkt Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych. Odpady komunalne można do niego dostarczyć od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00 – 15:00, oraz w soboty od godziny 07:00 do 12:00. Podmiotem zarządzającym PSZOK w 2023 r. był Zakład Oczyszczania Miasta J. Igielski i Wspólnicy Spółka Jawna, z siedzibą przy ul. Nadburzańskiej 9, 99-400 Łowicz.

Właściciele nieruchomości, w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mogli dostarczać w 2023 r. do PSZOK następujące frakcje odpadów komunalnych wytworzonych na nieruchomościach zamieszkałych:

- 1) odpady komunalne zbierane selektywnie takie, jak: papier i tektur, szkło bezbarwne i kolorowe, tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady stanowiące odpady komunalne, jeżeli nie były kompostowane przez właścicieli nieruchomości;
- 2) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 3) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 4) zużyte opony;
- 5) odpady budowlane i rozbiórkowe wytworzone poza terenami budowy;
- 6) zużyte baterie i zużyte akumulatory;
- 7) chemikalia i przeterminowane leki;
- 8) odpady niebezpieczne;
- 9) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki.

Zużyte baterie i akumulatory można było również oddawać do publicznie usytuowanych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów rozmieszczonych w sklepach, szkołach i innych instytucjach użyteczności publicznej.

Dodatkowo **przeterminowane lub zbędne leki** można było nieodpłatnie dostarczyć do aptek znajdujących się na terenie Łowicza, w których rozlokowanych jest 15 sztuk specjalistycznych pojemników przeznaczonych do prowadzenia selektywnej zbiórki tego typu odpadów (tab. 1).

Tab. 1. Miejsca lokalizacji pojemników na przeterminowane leki na terenie Miasta Łowicza

Lp.	Nazwa	Adres
1.	Apteka „Słoneczna”	Łowicz, ul. Zduńska 38
2.	"Słoneczko" Sp. j.	Łowicz, ul. Stanisławskiego 27
3.	"Panaceum" Sp.j. Apteka "Bratek"	Łowicz, os. Bratkowice 2b
4.	"Panaceum" Sp.j. Apteka	Łowicz, ul. Sikorskiego 1
5.	Apteka "Medest IV" Sp.j.	Łowicz, ul. 3 Maja 6
6.	Apteka Przyjazna	Łowicz, ul. 3 Maja 13
7.	Apteka „Medest V" Sp.j. (Intermarche)	Łowicz, ul. Tuszewska 45
8.	Apteka "Hibiscus" Ewa Kaźmierczak	Łowicz, ul. Tkaczew 9
9.	Apteka MEDEST BIS I	Łowicz, ul. Kurkowa 3a
10.	Apteka Dbam o zdrowie IZMAR Sp. z o.o.	Łowicz, ul. Stanisławskiego 2
11.	Apteka „Avena”	Łowicz, ul. Bolimowska 21
12.	Apteka "Bonifratska" Sp.j.	Łowicz, ul. Bonifratska 2
13.	"Słoneczko" Sp. j.	Łowicz, Pl. Stary Rynek 15
14.	Apteka Dbam o zdrowie – VITAFARMA 2007 Sp. z o.o. (Kaufland)	Łowicz, Starzyńskiego 10/12
15.	Apteka św. Stanisława-Łowicz	Łowicz, Pl. Nowy Rynek 11

Dwa razy w roku odbył się również odbiór odpadów wielkogabarytowych i wyeksploatowanego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, wystawionych przez właścicieli przed swoimi nieruchomościami. Odbiór odbywał się w ustalonych terminach, zgodnie z harmonogramem przedłożonym przez wykonawcę usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, uzgodnionym i zaakceptowanym przez Urząd Miejski w Łowiczu.

Dwa razy w roku zorganizowano także bezpłatne zbiórki w mobilnych punktach na terenie miasta, do których mieszkańcy mogli dostarczyć ww. odpady.

W 2023 r. obowiązywał **limit odpadów** przyjmowanych przez gminę w ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj.:

- 1) dla odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w ilości nie przekraczającej **300 kg** na gospodarstwo domowe w danym roku kalendarzowym;
- 2) dla zużytych opon w ilości nie przekraczającej **4 sztuk** na gospodarstwo domowe w danym roku kalendarzowym;
- 3) dla mebli i innych odpadów wielkogabarytowych w ilości nie przekraczającej **400 kg** na gospodarstwo domowe w danym roku kalendarzowym.

5. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 9e ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w 2023 r. były obowiązane do przekazywania:

- 1) selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;

2) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Na podstawie art. 9e ust. 1c ww. ustawy dopuszczalne było przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych za pośrednictwem stacji przeładunkowej, o której mowa w art. 23 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Z kolei na podstawie art. 9e ust. 1d ustawy dopuszczono przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcania, jeżeli gmina, z której odbierano te odpady, prowadziła selektywne zbieranie odpadów zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4a ustawy.

Od 6 września 2019 r. nie obowiązuje regionalizacja w zakresie przekazywania odpadów komunalnych do instalacji wskazanych w sposób szczegółowy w Planie gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2020 z uwzględnieniem lat 2023-2028.

Przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu Miasta Łowicza w 2023 r., a także bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych prowadzone było w instalacjach, z którymi podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmioty zbierające odpady komunalne posiadały zawarte umowy.

Według sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 r., złożonych przez ww. podmioty, **niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne zostały przekazane celem przetworzenia do:**

- 1) ZGO AQUARIUM Sp. z o.o., Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka;
- 2) NOVAGO Sp. z o.o., ul. Wawrzynki 35, 88-400 Żnin;
- 3) PreZero Service Centrum Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów w Krzyżanówku, Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, Krzyżanówek, 99-314 Krzyżanów;
- 4) EKO-REGION Sp. z o.o., Julków, 96-116 Skierniewice.

Bioodpady stanowiące odpady komunalne odebrane i zebrane z terenu Miasta Łowicza w 2023 r. zostały przetworzone w instalacji:

- 1) PreZero Service Centrum Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów w Krzyżanówku, Instalacja do kompostowania odpadów zielonych, Krzyżanówek, 99-314 Krzyżanów;
- 2) ZGO AQUARIUM Sp. z o.o., Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka.

Odpady powstałe po sortowaniu selektywnie odebranych i zebranych odpadów komunalnych zostały umieszczone na składowisku:

- 1) PreZero Jantra Sp. z o.o. – składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Mirowo 14, 78-125 Rymań;
- 2) Składowisko miejskie w Jastrzębi (gm. Łowicz) prowadzone przez Zakład Oczyszczania Miasta J. Igielski i Wspólnicy Sp. j., ul. Nadburzańska 9, 99-400 Łowicz.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczone do składowania zostały umieszczone na składowisku:

- 1) NOVAGO Sp. z o.o., ul. Wawrzynki 35, 88-400 Żnin;
- 2) ZGO AQUARIUM Sp. z o.o., Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka;
- 3) PreZero Service Centrum Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów w Krzyżanówku, Krzyżanówek, 99-314 Krzyżanów;

- 4) EKO-REGION Sp. z o.o., Zakład w Julkowie, 96-116 Skierniewice;
- 5) ENERIS EKOLOGICZNE CENTRUM UTYLIZACJI Sp. z o.o., Rusko 66, 58-120 Jarosłów;
- 6) Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami EKO - MAZUR Sp. z o.o., Siedliska 77, 19-300 Ełk;
- 7) Raciborskie Centrum Recyklingu R3 Racibórz Sp. z o.o., ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz;
- 8) Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Ignacego Paderewskiego 3, 99-340 Krośniewice;
- 9) Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz;
- 10) Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o., Paszczyzna 62B, 39-207 Brzeźnica;
- 11) Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o., ul. Sejneńska 82, 16-400 Suwałki;
- 12) ALTVATER Piła Sp. z o.o. w Pile, ul. Łączna 4A, 64-920 Piła;
- 13) Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., ul. Tadeusza Kościuszki 11, 41-902 Bytom;
- 14) PreZero Jantra Sp. z o.o. – składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Mirowo 14, 78-125 Rymań.

6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2023 r. nie realizowano zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Struktura systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Łowicza opiera się na zlecaniu usługi odbioru i zagospodarowania odpadów, jak również prowadzenia punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych podmiotowi zewnętrznemu. Nie jest planowane przejęcie przez gminę i samodzielne realizowanie ww. usługi, z czym mogłyby się wiązać potrzeby w zakresie rozbudowy infrastruktury technicznej związanej z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta.

7. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza

Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza została ustalona na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmioty zbierające odpady komunalne (w tym skupy surowców).

Łączną masę odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza w 2023 r. przedstawiono w tabeli nr 2.

Tab. 2. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu Miasta Łowicza w 2023 r. oraz w porównaniu do lat 2021-2022.

Lp.	Odpady komunalne	Masa odpadów w 2021 r. [Mg]	Masa odpadów w 2022 r. [Mg]	Masa odpadów w 2023 r. [Mg]
1.	Odpady odebrane bezpośrednio z nieruchomości	11 840,1450	11 322,9120	10 870,3180
2.	Odpady zebrane w PSZOK oraz punktach skupu surowców	270,3290	300,1002	384,4924
3.	Przeterminowane leki	1,8380	1,6428	1,6217
RAZEM		12 112,3120	11 624,6550	11 256,4321

Biorąc pod uwagę całkowitą masę odpadów odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza w 2023 r. (zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i nie zamieszkałych), nastąpił spadek ilości tych odpadów o **ok. 3,3%** w stosunku do ilości odpadów odebranych i zebranych w 2022 r. Z analizy danych wynika, że **9 247,27 Mg** stanowiły odpady pochodzące z nieruchomości zamieszkałych, których udział wyniósł **ok. 82%** łącznej masy odpadów odebranych i zebranych z terenu miasta. W porównaniu do 2022 r. sumaryczna ilość odpadów odebranych z terenu nieruchomości zamieszkałych oraz zebranych w PSZOK wzrosła o 75,115 Mg, tj. o **ok. 0,8%**. Podmioty świadczące usługi odbioru i zagospodarowania odpadów na podstawie umów zawartych z właścicielami nieruchomości na terenie miasta, w 2023 r. odebrały **1 949,768 Mg** odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych. W stosunku do 2022 r. nastąpił spadek ilości odpadów odebranych z ww. rodzaju nieruchomości o **ok. 12%**.

Najwyższy odsetek odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Miasta Łowicza w 2023 r. stanowiły **niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne** (kod odpadów 20 03 01), których udział wyniósł **64,06%** wszystkich odpadów komunalnych (tab. 3). Porównując dane dotyczące wskazanej frakcji w 2023 r. z danymi za 2022 r. (tab. 4), nastąpił spadek masy odebranych i zebranych niesegregowanych odpadów komunalnych o 326,81 Mg. Uwzględniając w analizie źródło wytworzenia omawianej frakcji odpadów, należy podkreślić, że **ok. 83%** masy niesegregowanych odpadów komunalnych w 2023 r. zostało odebrane z gospodarstw domowych. Zarówno w przypadku niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych, jak i w przypadku strumienia tych odpadów odebranych z nieruchomości niezamieszkałych, nastąpił spadek ich ilości w stosunku do danych za 2022 r. (odpowiednio o ok. 0,4% i 25%).

Drugim najwyższym udziałem w masie odebranych i zebranych odpadów komunalnych na terenie miasta w 2023 r. charakteryzowały się odpady ulegające biodegradacji (tab. 3). Analiza danych (tab. 4) wykazała, że ilość odebranych i zebranych bioodpadów w 2023 r. wzrosła o **ok. 3%** w porównaniu do 2022 r.

W tabeli nr 4 przedstawiono szczegółowe zestawienie masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych w podziale na poszczególne frakcje, z uwzględnieniem różnicy w ich ilości w stosunku do 2022 r. Z ww. danych wynika, iż nastąpił nieznaczny sumaryczny spadek ilości selektywnie zbieranych odpadów komunalnych (41,4122 Mg) w stosunku do 2022 r. Około 88% spadku ogólnej masy odpadów odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza w 2023 r. stanowi spadek ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analiza zgromadzonych danych obejmujących 2023 r. wykazała wzrost odebranej i zebranej masy **odpadów budowlanych i rozbiórkowych** oznaczonych kodami odpadów z grupy nr 17 według katalogu odpadów⁵. Ich ilość wzrosła o ok. 16,7% w porównaniu z masą wykazaną w 2022 r. Do masy wskazanej frakcji należą zarówno odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z terenów nieruchomości zamieszkałych, jak i z terenów nieruchomości niezamieszkałych, na których wykonywane były prace budowlane.

⁵ Według Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10).

Tab. 3. Masa i udział poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu Miasta Łowicza w 2023 r.

Lp	Rodzaj odpadów	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]	Masa odpadów zebranych w PSZOK [Mg]	Masa odpadów zebranych w punktach skupu surowców [Mg]	Masa odpadów zebranych w inny sposób [Mg]	Suma masy odpadów [Mg]	Udział w łącznej masie odpadów [%]
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	7210,3800	-	-	-	7210,3800	64,06
2.	Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	1423,1600	129,6000	-	-	1552,7600	13,79
3.	Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	614,0380	0,7600	-	-	614,7980	5,46
4.	Opakowania ze szkła	15 01 07	371,0800	0,6000	-	-	371,6800	3,30
5.	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	20 03 99	342,0000	-	-	-	342,0000	3,04
6.	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	191,8800	115,6000	-	-	307,4800	2,73
7.	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	241,2400	-	-	-	241,2400	2,14
8.	Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	197,6900	1,3600	-	-	199,0500	1,77
9.	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01	17 09 04	65,2600	66,3400	-	-	131,6000	1,17
10.	Szkło	20 01 02	81,0400	-	-	-	81,0400	0,72
11.	Opakowania z metali	15 01 04	0,0000	-	57,7724	-	57,7724	0,51
12.	Papier i tektura	20 01 01	53,8400	-	-	-	53,8400	0,48
13.	Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	31,4200	-	-	-	31,4200	0,28
14.	Zużyte opony	16 01 03	14,9600	11,0200	-	-	25,9800	0,23
15.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	15,3610	1,4400	-	-	16,8010	0,15
16.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	7,8870	-	-	-	7,8870	0,07
17.	Materiały budowlane zawierające azbest	17 06 05*	6,3600	-	-	-	6,3600	0,06
18.	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	2,0820	-	-	-	2,0820	0,02
19.	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	0,0000	-	-	1,6217	1,6217	0,01
20.	Urządzenia zawierające freony*	20 01 23*	0,6400	-	-	-	0,6400	0,01
SUMA			10 870,3180	326,7200	57,7724	1,6217	11 256,4321	

Tab. 4. Różnica w masie odpadów odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza w latach 2022-2023

Lp	Rodzaj odpadów	Kod odpadów	Masa odebranych i zebranych odpadów w 2022 r. [Mg]	Masa odebranych i zebranych odpadów w 2023 r. [Mg]	Różnica w masie odpadów [Mg]	Stosunek masy odpadów w 2023 r. do masy w 2022 r. [%]
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	7537,1900	7210,3800	-326,8100	95,66
2.	Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	1502,7800	1552,7600	49,9800	103,33
3.	Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	615,0270	614,7980	-0,2290	99,96
4.	Opakowania ze szkła	15 01 07	546,8400	371,6800	-175,1600	67,97
5.	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	20 03 99	335,7000	342,0000	6,3000	101,88
6.	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	313,5800	307,4800	-6,1000	98,05
7.	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	200,5200	241,2400	40,7200	120,31
8.	Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	202,9200	199,0500	-3,8700	98,09
9.	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01	17 09 04	124,3800	131,6000	7,2200	105,80
10.	Szkło	20 01 02	87,9800	81,0400	-6,9400	92,11
11.	Opakowania z metali	15 01 04	34,0995	57,7724	23,6729	169,42
12.	Papier i tektura	20 01 01	42,5550	53,8400	11,2850	126,52
13.	Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	0,0000	31,4200	31,4200	0
14.	Zużyte opony	16 01 03	26,2800	25,9800	-0,3000	98,86
15.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	42,8170	16,8010	-26,0160	39,24
16.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	4,6950	7,8870	3,1920	167,99
17.	Materiały budowlane zawierające azbest	17 06 05*	0,0000	6,3600	6,3600	0,00
18.	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	0,3480	2,0820	1,7340	598,28
19.	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	1,6428	1,6217	-0,0211	98,72
20.	Urządzenia zawierające freony*	20 01 23*	1,6200	0,6400	-0,9800	39,51
21.	Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	3,6800	0,0000	-3,6800	0,00
SUMA			11 624,6543	11 256,4321	-368,2222	

8. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 roku ustalono:

- 1) masę niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza, wynoszącą **7 210,3800 Mg**;
- 2) masę bioodpadów stanowiących odpady komunalne odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza, wynoszącą **1 552,7600 Mg**;
- 3) masę pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, w przypadku:
 - a) odpadów selektywnie odebranych i zebranych:
 - zawierających frakcje ulegające biodegradacji o wielkości powyżej 80 mm o kodzie 19 12 12⁶ - **37,2533 Mg**,
 - zawierających frakcje nieulegające biodegradacji o kodzie 19 12 12 - **168,8800 Mg**;
 - b) odpadów zmieszanych (niesegregowanych) :
 - frakcja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm o kodzie odpadów 19 05 99⁷ - **1 134,2037 Mg**,
 - odpady o kodzie 19 05 99 bez podziału na frakcje o wielkości od 0 do 80 mm i powyżej 80 mm - **448,4997 Mg**,
 - frakcja o wielkości powyżej 80 mm o kodzie 19 12 12 - **926,9269 Mg**.

W części nr 7 niniejszej analizy opisano udział ilości odebranej i zebranej masy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne w ogólnej liczbie odebranych i zebranych odpadów z terenu Miasta Łowicza w 2023 r. oraz zmiany masy wskazanych frakcji odpadów w stosunku do 2022 r.

Analiza masy pozostałości z sortowania odpadów selektywnie zebranych przekazanych do składowania (kod odpadu 19 12 12) wykazała, że nastąpił nieznaczny spadek masy tych pozostałości zarówno zawierających frakcje ulegające biodegradacji, jak i frakcje nieulegające biodegradacji. Spadek ten wyniósł ok. 35% w stosunku do danych za 2022 r.

Na podstawie zebranych danych obejmujących 2023 i 2022 r. należy wskazać wzrost o ok. 13,5% masy odpadów o kodzie 19 05 99 (tzw. stabilizatu), powstałego po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, który jest następnie przekazywany do składowania.

Nastąpił również wzrost o ok. 26% masy odpadów powstałych po sortowaniu selektywnie zebranych oraz niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12. Odpady te powstają po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu wskazanych frakcji, które są następnie składowane na składowisku. Wartość ta ma wpływ na wzrost poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania z terenu miasta.

⁶ 19 12 12 - Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11, według Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10).

⁷ 19 05 99 - Inne niewymienione odpady; są to odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów.

9. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania

Na podstawie ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1648), gminy zostały zobowiązane do wskazania w analizie stanu gospodarowania odpadami komunalnymi masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy. Powyższa zmiana ustawy obowiązuje od 1 stycznia 2022 r.

Na podstawie zebranych danych ustalono, że w 2023 r. zostało przekazane **35,922 Mg** do termicznego przekształcania w procesie zagospodarowania R1, tj. wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii. Były to następujące frakcje i ilości odpadów:

- 1) 16 01 03⁸ - w ilości 25,48 Mg,
- 2) 19 12 12 powstałe po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – w ilości 10,442 Mg.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu Miasta Łowicza za 2023 r. wyniósł 0,1% . W obliczanym poziomie nie uwzględnia się odpadów o kodzie 16 01 03.

10. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziom składowania

Od 2021 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów jest wyliczany w stosunku do wszystkich wytworzonych w danym roku kalendarzowym odpadów komunalnych. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530), obowiązującym od 4 września 2021 r., do łącznej masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi zalicza się:

- 1) odpady komunalne z grupy 15 i z grupy 20 (z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06)⁹;
- 2) odpady powstałe z przetworzenia odpadów komunalnych, o których mowa w pkt 1.

Natomiast do łącznej masy wytworzonych odpadów komunalnych, zalicza się odpady komunalne z grupy 15 oraz z grupy 20, z wyjątkiem odpadów o kodach 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06.

Poza papierem, metalami, tworzywami sztucznymi i szkłem, w obliczanym poziomie bierze się więc pod uwagę również takie odpady, jak: bioodpady, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, czy baterie i akumulatory. Warunkiem uwzględnienia ww. frakcji odpadów w osiągniętym poziomie jest informacja o faktycznym poddaniu tych odpadów procesom recyklingu lub przygotowania do ponownego użycia. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2151) zmieniono definicję odpadów komunalnych, zgodnie z którą odpady komunalne nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Zgodnie jednak z art. 1b ust. 2

⁸ 16 01 03 – Zużyte opony.

⁹ Według Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10).

ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) do odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych stosuje się przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi. To znaczy, że gmina ma obowiązek przyjmowania takich odpadów od swoich mieszkańców. Mimo to ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz przepisy wykonawcze do ustawy nie wskazują już minimalnej wysokości poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wymaganych do osiągnięcia w 2021 r. i latach kolejnych.

Podobnie jak w przypadku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, w ww. przepisach nie zostały wskazane maksymalne wysokości poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wymagane do osiągnięcia przez gminy w 2021 r. i latach kolejnych.

Na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2151), nałożono na gminy obowiązek wykazywania w sprawozdaniach za 2021 r. i latach kolejnych informacji na temat osiągniętego poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych. Poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Dla potrzeb obliczania poziomu składowania do odpadów przekazanych do składowania zalicza się również odpady poddane odzyskowi na składowisku odpadów. W związku z tym, iż ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie przewiduje wymaganych progów ww. poziomu do osiągnięcia przez gminy do 2025 r., obowiązek sprawozdawczy za 2023 r. oraz lata kolejne ma jedynie charakter informacyjny.

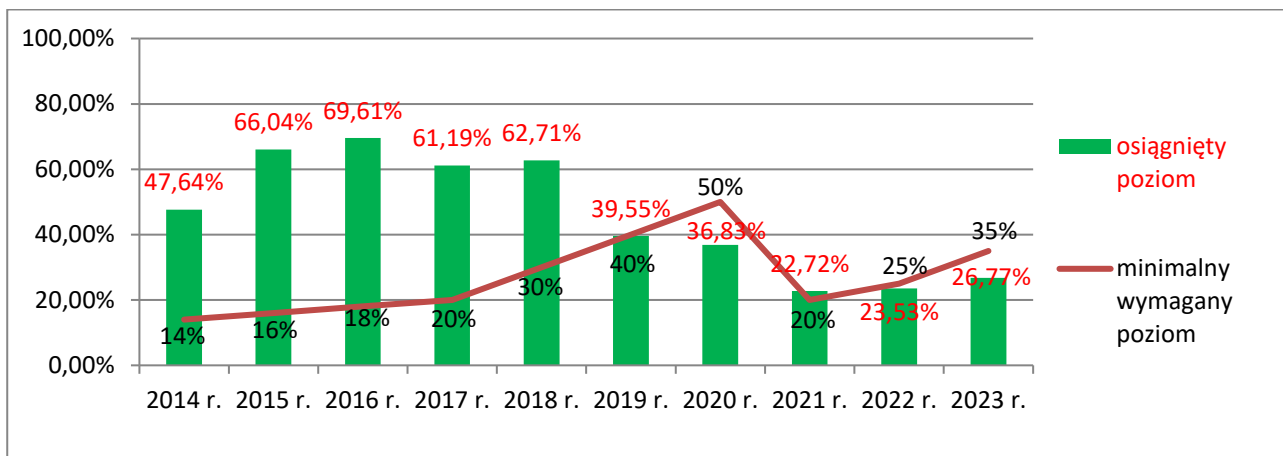
Na podstawie gminnego rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 roku ustalono osiągnięte na terenie Miasta Łowicza poziomy:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów – **26,77%**,
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – **3,41%**,
- poziom składowania – **31,01%**.

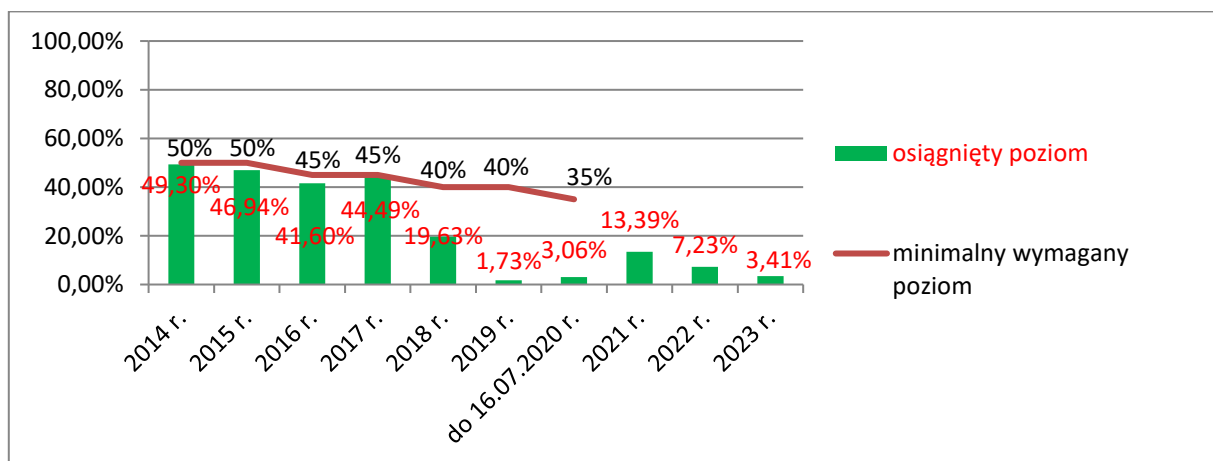
W poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów uwzględniono roczną masę bioodpadów stanowiących odpady komunalne kompostowanych „u źródła”, tj. w przydomowych kompostownikach, na terenach nieruchomości zlokalizowanych w Łowiczu, która wyniosła **272,4304 Mg za 2023 r.** Wielkość tej masy została ustalona w wyniku badania przeprowadzonego przez pracowników Urzędu Miejskiego w Łowiczu przy zastosowaniu pomiaru bezpośredniego, zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2019/1004 z dnia 7 czerwca 2019 r. określającą zasady obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych dotyczących odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE oraz uchylającą decyzję wykonawczą Komisji C(2012) 2384 (Dz. Urz. UE L 163 z 20.06.2019, str. 66), zwaną dalej „decyzją 2019/1004”, oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530).

Poniżej przedstawiono osiągnięte przez Miasto Łowicz poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2014–2023. Dane zostały podane również w odniesieniu do poziomów ustalonych do osiągnięcia przez gminy w poszczególnych latach, wskazanych w uchylonym już *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych* oraz obowiązującym od 4 września 2021 r. *Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania*

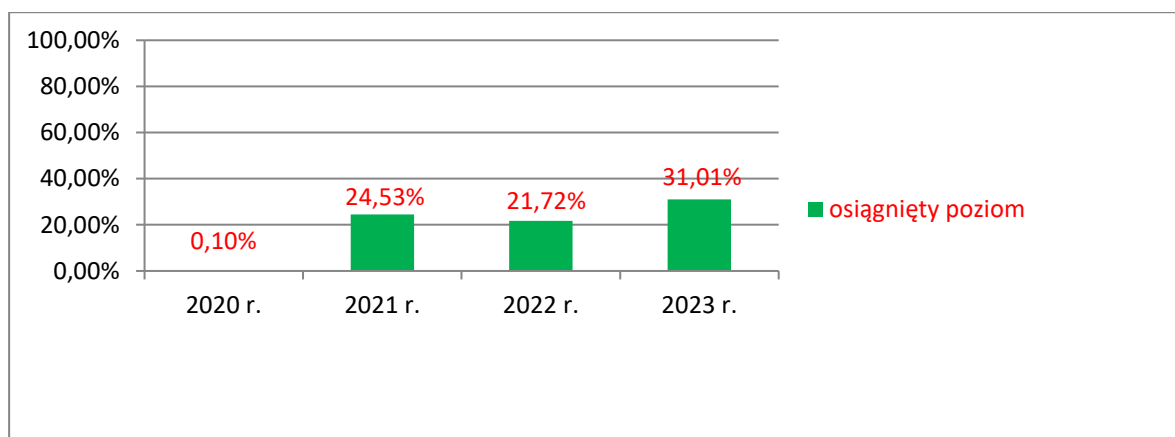
poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530), a także Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Rys. 1. Osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła do 2020 r. oraz osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych od 2021 r.

Rys. 2. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania z terenu miasta.

Rys. 3. Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych z terenu miasta.

11. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Tab. 5. Wydatki, wpływy i nadwyżka z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 r.

	Wyszczególnienie	Kwota w zł
WYDATKI	Usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	11 457 992,50
	Wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w ramach obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wraz z wydatkami statutowymi dotyczącymi ZFŚS	105 343,85
	Usługa odbioru, transportu i utylizacji przeterminowanych leków zbieranych w pojemnikach rozłokowanych w aptekach na terenie miasta	15 330,74
	SUMA	11 578 667,09
DOCHODY	Wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	10 911 712,17
	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	18 780,50
	SUMA	10 930 492,67
PRZYCHODY	Nadwyżka dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nad poniesionymi wydatkami za 2022 r.	432 032,13
	SUMA	432 032,13
NADWYŻKA (DEFICYT)		- 648 174,42

12. Podsumowanie

Łączna masa odpadów odebranych i zebranych na terenie miasta Łowicza spadła w ciągu dwóch ostatnich lat: w 2023 r. o ok. 3,3% w stosunku do 2022 r., zaś w 2022 r. o ok. 4% w stosunku do 2021 r. Jest to korzystna tendencja, która powinna być utrzymana zarówno ze względów ekonomicznych, jak i ekologicznych.

Uwzględniając źródło wytworzenia odpadów, należy stwierdzić, że ok. 82% łącznej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych w 2023 r. stanowiły odpady pochodzące z terenów nieruchomości zamieszkałych. W porównaniu do danych za 2022 r., masa odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych i zebranych w PSZOK od właścicieli tych nieruchomości wzrosła nieznacznie (ok. 0,8%). W przypadku nieruchomości niezamieszkałych ilość odebranych i zebranych odpadów w 2023 r. zmniejszyła się w stosunku do masy tych odpadów w 2022 r. Spadek ten wyniósł ok. 12%.

Najwyższy odsetek pośród odebranych i zebranych odpadów na terenie Miasta Łowicza w 2023 r. stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, których udział wyniósł 64,06% wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych. Podobnie jak dla całego strumienia odpadów z terenu miasta, udział wskazanej frakcji odebranych i zebranych odpadów jest

zdecydowanie wyższy w przypadku nieruchomości zamieszkałych – ok. 83% niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych zostało odebranych z gospodarstw domowych.

Zarówno w przypadku niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych, jak i w przypadku strumienia tych odpadów odebranych z nieruchomości niezamieszkałych, nastąpił spadek ich ilości w stosunku do danych za 2022 r. (odpowiednio o ok. 0,4% i 25%).

Jednocześnie z danych obejmujących 2023 r. wynika, że nastąpiło nieznaczne sumaryczne zmniejszenie masy selektywnie zbieranych odpadów komunalnych (o 41,4122 Mg) w stosunku do 2022 r. Największy spadek ilości odpadów dotyczy frakcji opakowań ze szkła i wyniósł ok. 32%. Nie jest to zjawisko korzystne z punktu widzenia obowiązku osiągnięcia wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Około 88% spadku ogólnej masy odpadów odebranych i zebranych na terenie Miasta Łowicza w 2023 r. stanowi spadek ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Drugim najwyższym udziałem w masie odebranych i zebranych odpadów komunalnych w 2023 r. charakteryzowały się odpady ulegające biodegradacji – ich poziom wyniósł 13,79% łącznej masy odpadów. Należy wskazać, iż od 1 stycznia 2020 r. właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi mieli możliwość zgłosić fakt posiadania kompostownika przydomowego oraz kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne. Na podstawie zgłoszenia właścicielom przysługuje zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Według złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stanu na dzień 31.12.2023 r., na terenie Miasta Łowicza zostało zgłoszonych **368 sztuk kompostowników przydomowych**. Liczba kompostowników wzrosła o 17 sztuk w stosunku do stanu w 2022 r. i widoczny jest coroczny wzrost tej wielkości.

Mimo wzrostu masy pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 oraz 19 05 99, w 2023 r. osiągnięto niższy poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Poziom ten wyniósł **3,41%** w porównaniu do 7,23% w 2022 r. Obowiązujące przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również akty wykonawcze do ustawy, nie przewidują jednak maksymalnej, dopuszczalnej wysokości przedmiotowego poziomu.

Gminy od trzech lat są zobligowane do obliczania również poziomu składowania, jednak do 2025 r. ma to jedynie charakter informacyjny, wynikający z obowiązku Polski w zakresie przekazywania sprawozdań Komisji Europejskiej. Obowiązek osiągnięcia określonych poziomów składowania odpadów komunalnych będzie obowiązywać od 2025 r. Dojście do docelowego poziomu składowania odpadów komunalnych określonego na rok 2035 (w wysokości maksymalnie 10% całkowitej masy wytwarzanych odpadów) rozłożone będzie w czasie (skokowo co 5 lat). Za okres 2023 r. na terenie Miasta Łowicza osiągnięto poziom składowania w wysokości **31,01%**, i jest to wynik wyższy niż w roku 2022 r. (wówczas poziom wyniósł 21,72%) oraz w roku 2021 r. (24,53%). Z perspektywy celów UE i Polski w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, masa odpadów komunalnych przekazywana do składowania powinna się sukcesywnie zmniejszać.

Miasto Łowicz osiągnęło w 2023 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości **26,77%** z wymaganych 35%. Do ponownego użycia i recyklingu zostało przekazane 2705,1019 Mg odpadów, co jest masą większą o 53,322 Mg w stosunku do 2022 r. W poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów uwzględniono roczną masę bioodpadów stanowiących odpady komunalne kompostowanych „u źródła”, tj. w przydomowych kompostownikach, na terenach nieruchomości zlokalizowanych w Łowiczu, która wyniosła **272,4304 Mg za 2023 r.** Wielkość tej masy została ustalona w wyniku badania przeprowadzonego przez pracowników Urzędu Miejskiego w Łowiczu przy zastosowaniu pomiaru bezpośredniego, zgodnie z decyzją 2019/1004 (o której mowa w cz. 10 niniejszej analizy)

oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530).

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż 57,6% masy odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w 2023 r. stanowiły bioodpady (kod 20 02 01 – odpady ulegające biodegradacji), kierowane do zagospodarowania w procesie kompostowania. Ilość bioodpadów poddana recyklingowi w 2023 r. była o 118,88 Mg wyższa niż w 2022 r. Nastąpił jednak spadek masy opakowań ze szkła (kod 15 01 07) skierowanych do recyklingu. Ilość tych odpadów zmniejszyła się o 198,037 Mg w stosunku do 2022 r. i był to największy spadek masy odpadów w 2023 r. przekazanych do recyklingu.

W 2023 r. nie osiągnięto nadwyżki budżetowej w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi. Deficyt środków wyniósł 648 174,42 zł.

Opracowanie:

Klaudia Modrzejewska

Wydział Spraw Komunalnych